

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2019

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy Czarnożyły sporządzony został w oparciu o założenia ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z w/w ustawą jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do podejmowania działań zmierzających do przeciwdziałania narkomanii poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Zgodnie z art.10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych,

służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotknięty ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 uwzględnia kierunki działań wynikające z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii stanowiące zadanie określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020.

Cel operacyjny 2 Narodowego Programu Zdrowia obejmuje **profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioranymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.**

W celu zdiagnozowania w/w problemów na terenie gminy Czarnożyły przeprowadzono w roku 2017 badania w formie ankietowej. W badaniach udział wzięli:

- dorośli mieszkańcy gminy - 74 osoby,
- uczniowie klasy VII szkoły podstawowej w Czarnożyłach - 38 osoby (wiek 13 lat), klasy II gimnazjum w Czarnożyłach - 40 osoby (wiek 14 lat) i klasy III gimnazjum w Czarnożyłach 36 osób (wiek 15 lat) - łącznie 114 uczniów.

Jednocześnie ze statystyk Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnożyłach wynika, że w roku 2016 i 2017 żadna z rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej nie zgłaszała problemu narkomanii, a z informacji Komisariatu Policji w Białej wynika, iż w roku 2016 nie zatrzymano żadnej osoby w związku z posiadaniem substancji psychoaktywnych, natomiast przestępczość narkotykowa wśród mieszkańców gminy Czarnożyły w roku 2017 dotyczyła 3 osób.

Dla stwierdzenia, który z problemów wydaje się wskazanym wyżej uczniom najpoważniejszy, zapytano czy wśród ich znajomych są osoby uzależnione od środków psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i innych zachowań ryzykownych. Wyniki przedstawia poniższa tabela:

Osoby uzależnione od:	TAK	NIE
narkotyków, dopalaczy	9,65%	90,35%
alkoholu	50,88%	49,12%
papierosów	62,28%	37,72%

komputera, internetu	81,58%	18,42%
telefonu	81,58%	18,42%
zakupów	42,11%	57,89%
„fast foodów”	41,23%	58,77%
inne	-----	-----

Osoby dorosłe zapytane czy ich zdaniem na terenie gminy Czarnożyły występuje problem narkomanii w 22% odpowiedzieli że Tak, natomiast w 78% udzielili negatywnej odpowiedzi.

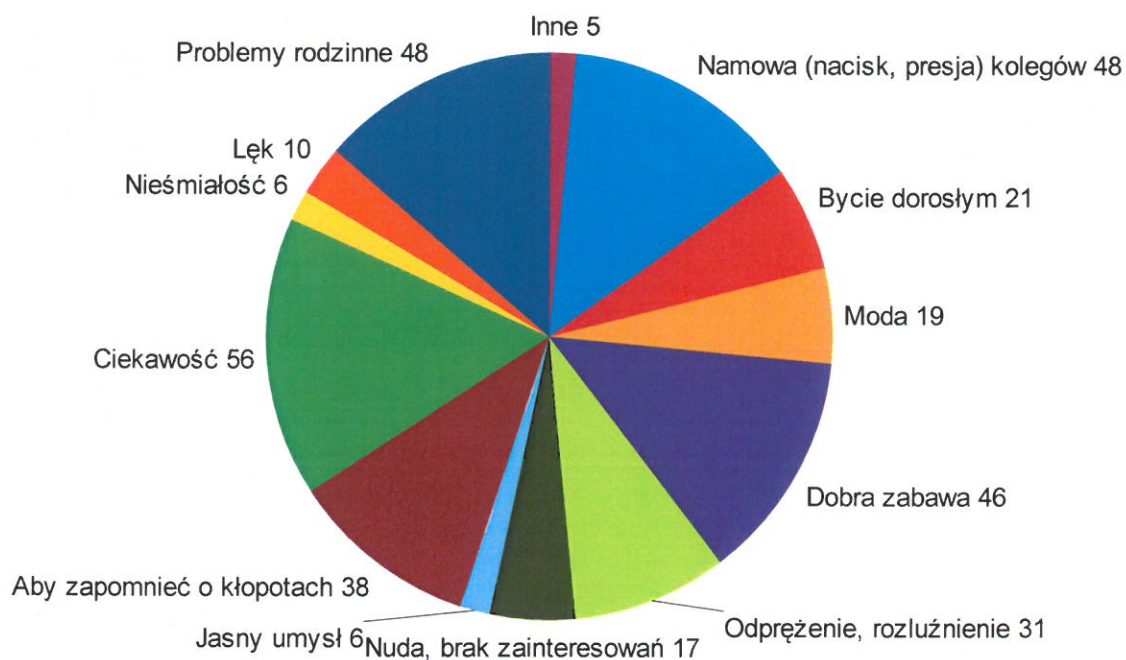
Spośród 114 ankietowanych uczniów 94,74% zadeklarowało, że nigdy nie zażywali narkotyku. Natomiast Ci uczniowie, którzy podjęli takie próby (5,26%) jako powody sięgania po narkotyki wskazali:

- ciekawość – 100%
- odprężenie i rozluźnienie – 66%
- tzw. „jasny umysł” - 33%
- nudę - 33%
- modę - 16%

Natomiast 6 na 61 dorosłych osób, które udzieliły odpowiedzi na takie samo pytanie stwierdziło, że miało kontakt z narkotykiem/dopalaczem, reszta - czyli 55 osób nigdy takich środków nie zażywało.

Wszyscy ankietowani uczniowie zapytani zostali również czy znają osoby, które zażywają narkotyki. 90,4% zaprzeczyło, 9,6% potwierdziło, że zna takie osoby i są one w wieku 14-18 lat. 88,40% osób dorosłych na to samo pytanie odpowiedziało, że nie zna osób uzależnionych od narkotyków, 11,6% osób zadeklarowało, że zna mieszkańców gminy Czarnożyły uzależnionych od narkotyków.

Jako powody sięgania po narkotyki czarnożylska młodzież wskazała: ciekawość, problemy rodzinne, namowa (presja) kolegów, dobra zabawa, zapomnienie o kłopotach, odprężenie lub rozluźnienie, bycie dorosłym, moda, nuda, lęk, „jasny umysł”, nieśmiałość lub inne – udział wskazanych powodów pokazuje wykres poniżej.

Zapytani o formę informacji młodzieży o szkodliwości zażywania narkotyków:

- organizować spotkania z psychologami/pedagogami w szkołach – 45% spośród wybranych sposobów informacji.
- nakłonić rodziców do rozmów z dziećmi o problemie - 22% spośród wybranych sposobów informacji.
- mówić o problemie w radiu czy telewizji - 23% spośród wybranych sposobów informacji.
- dając ogłoszenia w prasie, na billboardach - 9% spośród wybranych sposobów informacji

Spośród 114 uczniów 46 zadeklarowało, że chciałoby uczestniczyć w zajęciach na temat uzależnień od narkotyków, natomiast 68 odniosło się negatywnie.

Młodzież zapytana czy pali papierosy, w znacznej większości – 86% odpowiedziała, że nie korzysta z tego typu używek. Ich zdaniem palenie to przede

wszystkim zły nawyk – 56% zaznaczonych odpowiedzi, kolejno: "szpan" – 27%, sposób na "nudę" – 9%, przyjemnością – 6%, inne – 2%. 93% ankietowanych stwierdził, że palący koledzy nie imponują im, a dym papierosowy niewątpliwie jest szkodliwy (100%).

Głównym celem programu jest prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych, szkoleniowych i edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania narkomanii, kształtowanie zdrowego stylu życia, pomoc osobom uzależnionym i osobom zagrożonym uzależnieniem oraz prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu nikotynizmu.

Adresatami programu są głównie osoby zagrożone uzależnieniem i uzależnione od narkotyków, ich rodziny, a w ramach działań profilaktycznych dzieci i młodzież oraz mieszkańcy Gminy Czarnożyły.

Realizatorem zadań ujętych w programie będzie głównie Urząd Gminy Czarnożyły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czarnożyłach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnożyłach, Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Czarnożyłach, Komisariat Policji w Białej, placówki edukacyjne: szkoły podstawowe, ponadgimnazjalne oraz inne instytucje i osoby zajmujące się problematyką przeciwdziałania narkomanii.

Wskaźnikami realizacji programu i miernikami efektywności programu będzie m.in. liczba udzielonych porad, liczba programów i zajęć oraz liczba ich uczestników, liczba przeprowadzonych kampanii społecznych i ilość zakupionych materiałów edukacyjnych, liczba przeprowadzonych szkoleń i liczba ich uczestników, ilość przeprowadzonych badań.

Na realizację Programu przewidziano kwotę **20.000,00zł**. Źródłem finansowania są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Szczegółowe decyzje o przeznaczeniu i wielkości środków na poszczególne zadania podejmować będzie Wójt Gminy.

Zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii:

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Kierunek działań określony w Narodowym Programie Zdrowia
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin. Finansowanie bieżących kosztów działalności punktu. 2. Współpraca z instytucjami oraz grupami terapeutycznymi w zakresie udzielania fachowej pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin. 3. Finansowanie innych działań indywidualnych i grupowych mających na celu pomoc osobom uzależnionym w przezwyciężeniu nałogu oraz pomoc członkom ich rodzin. 4. Udostępnienie informacji na temat placówek leczenia, interwencyjnych i pomocowych dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin oraz dostępu do działań profilaktycznych. 	<p>2.1.1. Działania informacyjne i edukacyjne.</p> <p>2.4.1. Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależniająco.</p>
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność informacyjna skierowana do osób dotkniętych i zagrożonych problemem uzależnień. 2. Finansowanie szkoleń dla poszczególnych grup zawodowych związanych z problematyką uzależnień w celu zwiększenia ich kompetencji. 3. Współpraca z podmiotami działającymi w sferze przeciwdziałania narkomanii. 	2.2 Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

<p>3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i nikotynizmu, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieciuczeszczęcając h w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych</p>	<p>1. Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych, a także z pozamedycznego stosowania produktów medycznych, których używanie może prowadzić do uzależnienia.</p> <p>2. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych, dydaktycznych i naukowych.</p> <p>3. Finansowanie szkoleń dla poszczególnych grup zawodowych w celu zwiększenia ich kompetencji.</p> <p>4. Realizację programów i działań profilaktycznych oraz zdrowotnych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych.</p> <p>5. Wdrażanie programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.</p> <p>6. Wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.</p> <p>7. Finansowanie wyjazdów dzieci i młodzieży połączonych z zajęciami o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym.</p> <p>8. Dofinansowanie konkursów o tematyce antynarkotykowej.</p> <p>9. Finansowanie ciekawych form spędzania czasu dla dzieci i młodzieży oraz zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych zawierających treści profilaktyczne w celu wykształcenia postaw i umiejętności służących życiu bez nalogów, promowanie sportu i zdrowego stylu życia, realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako elementu oddziaływań profilaktycznych (zakup sprzętu sportowego).</p> <p>10. Wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych, realizowanych przez młodzież i dzieci, skierowanych do grup rówieśniczych.</p> <p>11. Zapewnienie posiłku dzieciom uczestniczącym w programach</p>	<p>2.1.1. Działania informacyjne i edukacyjne.</p> <p>2.2. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.</p> <p>2.3.1. Profilaktyka uniwersalna</p> <p>2.3.2. Profilaktyka selektywna.</p> <p>2.3.3. Profilaktyka wskazująca.</p>
---	---	---

	<p>socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>12. Realizacja badań ilościowych i monitorujących oraz analiza danych w zakresie środków odurzających, substancji psychoaktywnych i nowych substancji psychoaktywnych.</p>	<p>13. Upowszechnianie informacji dotyczących zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych, w tym realizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych.</p> <p>14. Wdrażanie programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych z zakresu palenia wyrobów tytoniowych.</p> <p>15. Realizacja działań o charakterze profilaktycznym i promocji zdrowia z zakresu palenia wyrobów tytoniowych.</p>	<p>2.5. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych i nowych substancji psychoaktywnych oraz postaw społecznych i reakcji instytucjonalnych.</p>
<p>4.</p>	<p>Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii</p>	<p>Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych w formie niefinansowej.</p>	<p>4.2. Działania informacyjno-edukacyjne i profilaktyczne.</p>
<p>5.</p>	<p>Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotknięty ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego</p>	<p>Praca socjalna z rodzinami, w których występuje problem uzależnień prowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.</p>	<p>-----</p>